

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ದೇಶ್ಚಂತರು ಮತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಲಾ ದೇವಿ ಟೀವಿ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂದ ಆ ದಿನದ ಕೆಲಸಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಜ್ಜನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚಂದನಿಕಾ ನೋಡುವ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ್ದಾಳೆ. ತೋರಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬ ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದೇಶ್ಚಂತರು ಆಕೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೋರಿಸು ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆನಂದ ಚಂದನಿಕಾಳನ್ನು ಹಜಾರದ ಕೋಣೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಇರುವಂಥ ಕೋಣೆ ಅದು. ಗೋಡೆಗೆ ನೇತುಹಾಕಿದ್ದ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದ ಆನಂದ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹಿಡಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಹೊರಗೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಖಡ್ಗ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತದೆ. 'ಇದು ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹಳೆಯ ಖಡ್ಗವಂತೆ' ಎನ್ನುತ್ತ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳತ್ತ ಅದನ್ನು ಬಾಚಿದ. ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಭಾರವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೆರಳಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸವರಿದಾಗ ಆಕೆಯ ಮೈ ಜುಮ್ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಚಿತ್ರೀಕರಣವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿಶೀತಾ ಪಾಟೀಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವಾತ, ಚಂದನಿಕಾ ನಟಿಸಿದ ಸೀರಿಯಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಶುಕ್ರವಾರದ ಪುರವಣಿಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಬೇಗ ಶುರುವಾದಾಗ ಎಚ್ಚರಿದ್ದ ಮದನಾಂಬಾ 'ಅಮ್ಮ ಯಜಮಾನನು ಯಾಕೆ ಅವರನ್ನ ಹಿಂಸಿಸಿದಾರೆ?' ಅಂತ ಭಯದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಮಲಮ್ಮ 'ತಲೆಹರಟೆ ಮಾಡಬೇಡವೆ. ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿ ಮಾತಾಡತಿದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಆ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುತ್ತೆ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಕ್ಕೋ. ಇಂತಾ ಮಾತು ಅವರದ್ದು ಎತ್ತಬಾರದು ತಿಳೀತೆ?' ಅಂತ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ತಾನೂ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಸಂಜೆ ಶಾಣಪ್ಪ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ ಗಂಟನ್ನು ತಂದ. 'ನೀ ಮಾಂಸದಡಿಗಿ ಮಾಡತೈನು?' ಕೇಳುತ್ತ ಅವಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಕಮಲಮ್ಮನ ತಾಯಿ ಕಡೆ ಮಾಂಸಾಹಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಂಸದಡಿಗ ಕಲಿತಿದ್ದಳು. 'ಕಲಿತಿದೇನಿ ಸಾವಕಾರರೆ' ಅಂದವಳು ಗಂಟನ್ನು ಒಳಗೊಯ್ದು ತೆರೆದಳು. ಒಳಗೆ ಹಂದಿಮಾಂಸವಿತ್ತು. ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೆ ಸಮಯ ಮೊದಲು ಕಡಿಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಯಜಮಾನರ ರುಚಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಖಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಳು. ಶಾಣಪ್ಪನಿಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಿಡಿಸಿತು. ಹೊಗಳುತ್ತ ತಿಂದ. ಅವನ ಮೊದಲಿನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದು ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ಕಮಲಮ್ಮನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಶಾಣಪ್ಪ. ತೋಟ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಬೇರೆ ತೋಟಗಳಿದ್ದುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮನೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ತೋಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆತ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ

ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ. ಶಾಣಪ್ಪನ ಅದೃಷ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡೆಂಚು ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಹೂಗಿಡಗಳು; ಅದರಲ್ಲೂ ಚೆಂಡು ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದುದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಕ್ರಮೇಣ ಶಾಣಪ್ಪ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬರತೊಡಗಿದ್ದ. ಸೋನುಲತಾ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ ಬೇರೆಯೂರಿಗೆ ಹೋಗೋದಿರುತ್ತದೆ, ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗಳಿಸೋದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅಂತ ಗದರಿದ. ಆತ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಿನ ಬಂದುಹೋಗುವ ಜನ ಬಹಳವಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಲಾರಿಗಳು ಮನೆಯೆದುರು ಬಂದು, ಚಾಲಕರು ನಿರ್ದೇಶನ ಪಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಯಾರೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಾಣಪ್ಪನದೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಕಮಲಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಎದುರು ಹಾದುಹೋಗುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವಳ ಎದೆ ಮತ್ತಿತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದಲ್ಲೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವಳಿಗೆ ಸದಾ ಒಂದು ಭಯವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವತ್ತು ಆತ ಇದರ ಮೇಲೆ ದಾಟಿ ಮುಂದುವರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆದು ಮದನಾಂಬಾ ಈಗ ಐದನೆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶಾಣಪ್ಪ ಈಗೀಗ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಬಯ್ಯತೊಡಗಿದ್ದ. ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಯಾವುದೂ ಔಷಧ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. 'ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಿಗೊಂಡಿದ್ದೆ ಇದು! ನನಗೇ'

ಮೊದಲ ತಿಳೀಬೇಕಿತ್ತು' ಅಂತ ಅಸಹನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಣಗಿದ. 'ನಾನೇ ಅಂತ ಹ್ಯಾಗೆ? ನಂಗೂ ಆಗ್ಲೇಕಿತ್ತಲ್ಲ?' ಅಂತ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಳು ಸೋನುಲತಾ. 'ಶಾಣಪ್ಪ ಹಾಗಿದ್ದ ಈಗ್ಯಾಕ್ ಬರ್ತದ ನಂಗ? ಇಷ್ಟೆದಿನಿಲ್ಲದ್ದು? ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತಾಡಬ್ಯಾಡ ನೋಡು' ಗಸಗಸ ಏನನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದ್ದು ರೂಮಿಂದ ಕಮಲಮ್ಮನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಕರೆದ ಹೊರತು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹತ್ತಿರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮತ್ತೆರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುವಾಗ ಮದನಾಂಬಾ ಏಳನೆ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದಳು. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಮಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶಾಣಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಮೂರು ನಾಕು ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಹೋದರೆ ವಾರ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಡೂತಿ ಪೈಲಾನನಂತಹ ಶರೀರ ಈಗ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತ್ತು. ಮಾಂಸ ಅಥವಾ ಖಾರದ ಪದಾರ್ಥ ತಿಂದರೆ ಮರುದಿನ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ. 'ಕಮಲಮ್ಮ, ನೀ ಈ ಕಡ್ಯಾಕ್ಕಲ್ಲ. ಉಷ್ಟಾ ತೆಗ್ಗಾ ಏನಾರಾ ಅಡಗಿ ಗೊತ್ತನವ್ವ?' ಕಮಲಮ್ಮನ ಕೇಳಿದ ಒಂದಿನ. ಅವಳ ಕರುಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿದಂತಾಗಿ, ಏನೇನೂ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಾತಿ ಸೋಪನ್ನು ಹುರಿದು ಬೀಸಿ ಮೊಸರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸಿದಳು. ಊಟ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸಿದಂತಾಗಿ ಋಷಿಪಟ್ಟಿ. ಆದರೆ ಪದೇಪದೇ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿರುಚಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವತ್ತು ಮದನಾಂಬಾ ದೊಡ್ಡವಳಾದಳು.